

PRESSEMEDDELELSE NR. 101/25

Luxembourg den 1. august 2025

Domstolens dom i sag C-544/23 | BAJI Trans

Princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af den mildere straffebestemmelse omfatter en sanktion, der i national lovgivning kvalificeres som en administrativ sanktion, når den har strafferetlig karakter i EU-rettens forstand

Dette princip finder også anvendelse under en kassationsanke, når denne er en del af det normale forløb af en retssag, uafhængigt af den omstændighed, at den afgørelse, som denne anke er rettet mod, i national ret anses for endelig

Domstolen giver adspurgte af Slovakiets øverste forvaltningsdomstol vigtige præciseringer vedrørende princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af en mildere straffebestemmelse med tilbagevirkende kraft, der er foreskrevet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) (som finder anvendelse i alle tilfælde, hvor EU-retten gennemføres af en national myndighed). Selv om dette princip er forbeholdt det strafferetlige område, udelukker kvalificeringen af en sanktion i national ret som administrativ sanktion ikke nødvendigvis, at princippet finder anvendelse. Det er nemlig muligt, at en administrativ sanktion i henhold til EU-retten og med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af dette princip skal anses for en strafferetlig sanktion på grund af overtrædelsens art og sanktionens streghed. Dette princip finder i øvrigt anvendelse, så længe dommen ikke er blevet endelig. Hvad der i denne sammenhæng skal eller ikke skal anses for en endelig dom, er ligeledes reguleret i EU-retten. Den blotte omstændighed, at en dom kvalificeres som endelig i national ret, selv om den kan gøres til genstand for en kassationsanke, er ikke tilstrækkeligt til at udelukke anvendelsen af dette princip.

I Slovakiet blev føreren af en betonbil pålagt en bøde på 200 EUR, efter at det den 4. november 2015 var blevet konstateret, at takografen i hans køretøj ikke havde været genstand for en obligatorisk periodisk kontrol. På dette tidspunkt fulgte denne forpligtelse af slovakisk ret sammenholdt med EU-retten ¹.

I 2019 stadfæstede den regionale ret i Bratislava, hvor chaufføren og selskabet BAJI Trans, som betonbilen tilhørte, havde anlagt sag, denne bøde. Chaufføren og BAJI Trans iværksatte herefter kassationsanke til prøvelse af afgørelsen fra den regionale ret i Bratislava.

EU-retten blev efterfølgende ændret med virkning fra den 20. august 2020, således at medlemsstaterne derefter kan undtage køretøjer til transport af færdigblandet beton fra forpligtelsen til at være forsynet med en takograf ². Det har Slovakiet gjort, mens kassationsanken stadig verserede. Chaufføren og BAJI Trans har derfor gjort gældende, at de forhold, der blev begået i november 2015, var ophørt med at være ulovlige, og at bøden således skulle annulleres.

Slovakiets øverste forvaltningsdomstol, som skal træffe afgørelse i kassationsankesagen, har forelagt Domstolen spørgsmål om rækkevidden af det princip om anvendelse med tilbagevirkende kraft af den mildere straffebestemmelse, der er fastsat i chartret. Slovakiets øverste forvaltningsdomstol har fremhævet, at den

omhandlede overtrædelse i henhold til slovakisk ret anses for en administrativ overtrædelse, og at afgørelsen fra den regionale domstol i Bratislava anses for endelig, uanset om der er mulighed for at iværksætte kassationsanke i sagen.

For det første fastslår Domstolen, at den slovakiske lovgiver både med den oprindelige lovgivning og ved den efterfølgende ændring gennemførte EU-retten, således at chartret finder anvendelse i den foreliggende sag.

For det andet fremhæver Domstolen, at princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af en mildere straffebestemmelse, der er fastsat i chartret, fortsat er forbeholdt det strafferetlige område. Når dette er sagt, udelukker den omstændighed, at en sanktion kvalificeres som en administrativ sanktion i national ret, ikke nødvendigvis anvendelsen af dette princip. For at sikre en ensartet anvendelse af dette princip i hele Den Europæiske Union kan to andre kriterier nemlig alligevel føre til, at en sådan sanktion kvalificeres som en strafferetlig sanktion, nemlig selve overtrædelsens art og sanktionens strenghed.

For det tredje præciserer Domstolen, at anvendelsen af princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af en mildere straffebestemmelse, der er fastsat i chartret, forudsætter, at ændringen af loven afspejler lovgivers ændrede holdning til den strafferetlige kvalificering af de forhold, der er begået af den pågældende person, eller til den straf, der skal anvendes. I den foreliggende sag har den slovakiske lovgiver faktisk ændret holdning med hensyn til ønsket om at straffe forhold som dem, der foreholdes den pågældende chauffør.

For det fjerde anfører Domstolen, at princippet om anvendelse med tilbagevirkende kraft af en mildere straffebestemmelse, der er fastsat i chartret, finder anvendelse, så længe der ikke er afsagt en endelig dom. Den omstændighed, at en dom anses for endelig i henhold til national ret, udelukker imidlertid ikke anvendelsen af dette princip. En dom kan nemlig ikke anses for endelig med henblik herpå, når den kan gøres til genstand for et ordinært retsmiddel, dvs. ethvert retsmiddel, der indgår i det normale forløb af en retssag og som sådan udgør en processuel udvikling, som enhver part med rimelighed kan forvente. Dette er tilfældet med kassationsanken ved Slovakiets øverste forvaltningsdomstol.

En kassationsdomstol er derfor principielt forpligtet til at lade gerningsmanden til en overtrædelse, for hvilken sanktionen henhører under gennemførelsen af EU-retten, være omfattet af en straffelovgivning, der er gunstig for denne gerningsmand, selv om denne lovgivning er trådt i kraft efter afsigelsen af den retsafgørelse, der er genstand for kassationsanken.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvst. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og eventuelt et resumé](#) af dommen offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

¹ Rådets [forordning \(EØF\) nr. 3821/85](#) af 20.12.1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport, som ændret ved Rådets forordning (EU) nr. 561/2006 af 15.3.2006.

² Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU\) 2020/1054](#) af 15.7.2020 om ændring af forordning (EF) nr. 561/2006, for så vidt angår minimumskraverne for maksimal daglig og ugentlig køretid, minimumspauser samt daglig og ugentlig hviletid, og forordning (EU) nr. 165/2014, for så vidt angår lokalisering ved hjælp af takografer.